

Hayvansal Gıdalarda Veteriner İlaç Kalıntıları

Kalıntuların Önlenmesi

- 1. Veteriner Hekimler**
- 2. Hayvan Yetiştiricileri**
- 3. Gıda Üreticileri**
- 4. İlaç İmalatçuları-Dağıtıcıları-Satıcıları**
- 5. Kamu kuruluşları**

Ortak sorumluluğunda olan bir görevdir.

Veteriner Hekim

- Veteriner hekimin, sağaltımda kullandığı ilacın besinlere geçen kalıntılılarıyla insan sağlığına yönelik sakıncaları bilmesi yanında, hayvan sahibi veya yetiştiriciyi eğitmesi ve uyarması da gerekir.
- Ayrıca, ilaç verilmiş hayvanların besin üretiminde kullanılma durumunu da, konuyla ilgili kanun, yönetmelik, tüzük vb düzenlemelere uygunluğu yönünden sürekli izleme yükümlülüğündedir.

Yetiřtirici, Gıda Üreticisi

- Ticaret ahlakı ve toplumsal değerler yönünden hayvan yetiştiricileri ve besin maddesi üreticileri ve/veya hazırlayıcıları insan sağlığı üzerinde tehlikeli olmayacak besin maddelerini üretmek zorunda olduklarının bilincinde olmalıdırlar.
- Kalıntıya yol açan en önemli sebeplerden birisi olan kesim öncesi bekletme süresine uyulmamasının özellikle hayvan sahipleri veya bakıcıların yapılan ilaç uygulamalarından ileri geldiği unutulmamalıdır.

İlaç Firması

- Besinlerde bulunacak kalıntıları vasıtasıyla insan sağlığı üzerinde sakıncalı olabilecek ilaç çeşitlerini üreten veya hazırlayan ilaç firmaları uygulama kılavuzlarında bu ilaçların, yararlı etkileri yanında, bilinçsizce kullanılmaları halinde yol açabilecekleri sakıncaları da belirtmelidirler.
- Firmalar ilaçların dağıtım ve satış kanallarına uymalı; tanıtım broşürleri ve toplantılarında meslek ahlakı ilkelerini ihlal etmemelidirler.

Kamu

- Kamu, tüketiciler için halk sağlığı ve gıda güvenliğinin tam güvencesi olmalıdır. İlgili kurum, ilaçların etkinliği ve güvenli kullanımı yanında, gıda güvenliği bakımından gerekli, kalıntıları izleme programları da dahil, kalıntıya yol açabilecek tüm uygulamalar ve uygulama hatalarının tespit edilmesi ve giderilmesi, konuyla doğrudan veya dolaylı olarak ilgili kişi/kurumların bilgilendirilmesiyle ilgili politikaları belirlemeli ve uygulamaya koymalıdır.

Kalıntı ile İlgili Düzenlemeler

- **Kodeks Alimentarius Komisyonu**
 - KGA miktarlarının belirlenmesi
- **Dünya Sağlık Örgütü (WHO)**
- **Gıda Tarım Örgütü (FAO)**
- **Avrupa Birliği (AB)**
- **Amerikan Besin İlaç Dairesi (FDA)**
- **Tarım ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı**

Türkiye'deki Durum

- ***Gıda Değeri Olan Hayvanlarda* kullanılması Yasak Etkin Maddeler (30.11.2001 Tarih, 1380 Sayılı Olur)**
- ***Etlerde Kalıntısına İzin Verilmeyen İlaçlar* (TGKY'ne göre 10.11.1997 Tarih, 23172 Sayılı RG)**
- ***Yumurtacı Kanatlılarda Kullanılması Yasak ve/veya yumurtada Kalıntısına İzin Verilmeyen İlaçlar* TGKY'ne göre**
- ***Sağılan Hayvanlarda Yasak ve/veya Sütlerde Kalıntısına İzin Verilmeyen İlaçlar* TGKY'ne göre**
- ***Su Canlılarında Kullanılması Yasak İlaçlar* TKB KKGGM 1998 Yılı Genelgesi**
- ***Balda Yasak Maddeler* TKB Bal Tebliği (2000/39)**

Türkiye'deki Durum

- ***Kalıntı İzleme Planı***

Ülkemizde beyaz et, su hayvanları, süt ve balda yıllık olarak ***Ülkesel Kalıntı İzleme Planı*** yapılmakta ve uygulanmaktadır.

- Planda, örnekleme ve analiz edilen maddeler için 19.01.2005 tarih/25705 sayılı RG'de yayınlanan Yönetmelikte belirtilen uygulamalar temel alınır.

- Kalıntı izlemede Bakanlık tarafından Ankara ve İzmir İl Kontrol Laboratuvarları, Etlik, Bornova ve Pendik Veteriner Kontrol ve Araştırma Enstitüsü Müdürlükleri yetkili kılınmıştır.